

حیرۆکی ژبانه

ئاوان لەژێر بالی رەشی شەری ناوخوا

گێڕانهوهی ئەم حیرۆکە لە پیناوی کولاندنەوهی برینەکان نییه، لە پیناوی راگرتنی دووباره نەبوونەوهی ئەو قەدرەیه که دەیهوێت بمانخاتەوه ژێر بالی رەشی شەری ناوخواییهکی تر.

بەشی سێهەم و کۆتایی

ناچار خۆم هه‌موو شتی‌کم بۆ گێڕایه‌وه پاش که‌می‌ک که من له‌قسه‌کانم بوومه‌وه بێ‌ده‌نگ بوو دواتر ناردمی بۆ ژورویکی تری نه‌خۆشخانه‌که، له‌سه‌و ژوره‌دا کۆمه‌لیک جیهازی کاره‌بایی تیا بوو بۆ ئەو که‌سانه‌ بوو که شوێنێکیان له‌کار که‌وتبێن یان جو‌مه‌گه‌یه‌ک ئیش نه‌کات دواي دوو سێ که‌سیک منیش چوومه ژوروه‌وه به‌سه‌ره‌ی خۆم منیش وه‌ک ئەوانه‌ی له‌ویدا بوون چه‌ند وایه‌ریکیان له‌ده‌ستم به‌ست و پاشان چه‌ند جارێک به‌ته‌زویی کاره‌بای نزم و به‌رز ئیشیان به‌ده‌ستم ئەکرد نە‌ک به‌خۆشی خۆم بگه‌ره به‌زه‌بیری کاره‌با په‌نجه‌کانیان ئە‌جولاندم تا‌وه‌کو هه‌ر دوو ده‌ستم به‌خه‌نوه ئیش به‌لام دواي ئە‌وه‌ی قایش وایه‌ره‌کانیان له‌ده‌ستم کرده‌وه هه‌ستم به‌هیچ نه‌کرد و هه‌روه‌کو خۆم بووم له‌به‌ر ئە‌وه‌ی هه‌ینده‌ ئه‌وه‌ له‌لوانه‌ی کاره‌گه‌ری خراپی کردبووه سه‌ر ده‌ستم و ده‌ماره‌کانی به‌ته‌واوی سه‌ستی کردبوو وا به‌ئاسانی نه‌ئکه‌وته کار ته‌نانه‌ت بۆ تاقی کردنه‌وه‌ش نه‌مه‌توانی ده‌ست بۆ سه‌رم به‌رم دواتر دکتۆره‌که وه‌رقه‌یه‌کی بۆ کردم بۆ نه‌خۆشخانه‌ی (..) بۆ (عیلاجی طبیعی) که ماوه‌ی (7) سه‌وت رۆژی بۆ دانام هه‌موو پۆژی له‌گه‌ڵ براکه‌م سه‌ر له‌بایانیان ئە‌چووین بۆ نه‌خۆشخانه‌ی (..) که ماوه‌ی دوو سه‌عاتیک له‌وێ به‌ (عیلاجی طبیعی)یه‌وه خه‌ریک نه‌بووم و کۆمه‌لیک ئە‌جه‌زی کاره‌بایی باشی تیا بوو هه‌ر ئە‌وه‌ش بوو به‌هۆی ئە‌وه‌ی تا پاده‌یه‌ک هه‌ستم به‌چاک بوونه‌وه کرد به‌تایبه‌تی ده‌ستی راستم هه‌ر چه‌ند هه‌یزی تیا نه‌بوو به‌لام هه‌رقم کرد که باشتره به‌لام ده‌ستی چه‌پم له‌سه‌ر شامه‌وه تا په‌نجه‌کانی ده‌ستم هه‌ر سه‌ر بوو. هه‌ر بۆیه هه‌فته‌یه‌کی تریان بۆ تازه کرده‌وه له‌هه‌مان نه‌خۆشخانه و ئە‌وه‌هفته‌یه‌شم ته‌واو کرد هه‌موو شوێنه‌کانی له‌شم باش بوون ته‌نیا ده‌ستی چه‌پم هه‌ر به‌ته‌واوی باڵم سه‌ر بوو هه‌یزی تیا نه‌بوو ئە‌مه‌ش سه‌ریاری

ناچار خۆم هه‌موو شتی‌کم بۆ گێڕایه‌وه پاش که‌می‌ک که من له‌قسه‌کانم بوومه‌وه بێ‌ده‌نگ بوو دواتر ناردمی بۆ ژورویکی تری نه‌خۆشخانه‌که، له‌سه‌و ژوره‌دا کۆمه‌لیک جیهازی کاره‌بایی تیا بوو بۆ ئەو که‌سانه‌ بوو که شوێنێکیان له‌کار که‌وتبێن یان جو‌مه‌گه‌یه‌ک ئیش نه‌کات دواي دوو سێ که‌سیک منیش چوومه ژوروه‌وه به‌سه‌ره‌ی خۆم منیش وه‌ک ئەوانه‌ی له‌ویدا بوون چه‌ند وایه‌ریکیان له‌ده‌ستم به‌ست و پاشان چه‌ند جارێک به‌ته‌زویی کاره‌بای نزم و به‌رز ئیشیان به‌ده‌ستم ئەکرد نە‌ک به‌خۆشی خۆم بگه‌ره به‌زه‌بیری کاره‌با په‌نجه‌کانیان ئە‌جولاندم تا‌وه‌کو هه‌ر دوو ده‌ستم به‌خه‌نوه ئیش به‌لام دواي ئە‌وه‌ی قایش وایه‌ره‌کانیان له‌ده‌ستم کرده‌وه هه‌ستم به‌هیچ نه‌کرد و هه‌روه‌کو خۆم بووم له‌به‌ر ئە‌وه‌ی هه‌ینده‌ ئه‌وه‌ له‌لوانه‌ی کاره‌گه‌ری خراپی کردبووه سه‌ر ده‌ستم و ده‌ماره‌کانی به‌ته‌واوی سه‌ستی کردبوو وا به‌ئاسانی نه‌ئکه‌وته کار ته‌نانه‌ت بۆ تاقی کردنه‌وه‌ش نه‌مه‌توانی ده‌ست بۆ سه‌رم به‌رم دواتر دکتۆره‌که وه‌رقه‌یه‌کی بۆ کردم بۆ نه‌خۆشخانه‌ی (..) بۆ (عیلاجی طبیعی) که ماوه‌ی (7) سه‌وت رۆژی بۆ دانام هه‌موو پۆژی له‌گه‌ڵ براکه‌م سه‌ر له‌بایانیان ئە‌چووین بۆ نه‌خۆشخانه‌ی (..) که ماوه‌ی دوو سه‌عاتیک له‌وێ به‌ (عیلاجی طبیعی)یه‌وه خه‌ریک نه‌بووم و کۆمه‌لیک ئە‌جه‌زی کاره‌بایی باشی تیا بوو هه‌ر ئە‌وه‌ش بوو به‌هۆی ئە‌وه‌ی تا پاده‌یه‌ک هه‌ستم به‌چاک بوونه‌وه کرد به‌تایبه‌تی ده‌ستی راستم هه‌ر چه‌ند هه‌یزی تیا نه‌بوو به‌لام هه‌رقم کرد که باشتره به‌لام ده‌ستی چه‌پم له‌سه‌ر شامه‌وه تا په‌نجه‌کانی ده‌ستم هه‌ر سه‌ر بوو. هه‌ر بۆیه هه‌فته‌یه‌کی تریان بۆ تازه کرده‌وه له‌هه‌مان نه‌خۆشخانه و ئە‌وه‌هفته‌یه‌شم ته‌واو کرد هه‌موو شوێنه‌کانی له‌شم باش بوون ته‌نیا ده‌ستی چه‌پم هه‌ر به‌ته‌واوی باڵم سه‌ر بوو هه‌یزی تیا نه‌بوو ئە‌مه‌ش سه‌ریاری

زیاتر له (20) ده‌رژیم بۆ نوسراو له‌گه‌ڵ کۆمه‌لیک هه‌بی ته‌شه‌نوج و ئیله‌تخابات و ئازار و کۆمه‌لیک بتل ئاوی مغه‌زی بیرم ئە‌کرده‌وه تۆ بلیسی ئە‌م ده‌ستمان بکه‌ونه‌وه ئیش یان بۆ هه‌تا‌هه‌تایه به‌م شوێه‌یه ئە‌میتمه‌وه به‌شه‌ویش که سه‌رم ئە‌کرده سه‌ر سه‌رین تابه‌یانی له‌خه‌وێکی ناخۆشدا بووم هه‌رچه‌نی بیت هه‌فته‌که‌م ته‌واو کرد و کۆمه‌لیک له‌خه‌زم و به‌سه‌ره‌ران سه‌ردانی نه‌خۆشخانه‌که‌یان کرد بۆ لام، به‌لام من ته‌نیا ئاوساوی قاچ و برینداری هه‌ندێ شوێنی له‌شم نه‌بیت که چاک بوو هه‌ستم به‌باشی تر نه‌کرد که شایه‌نی دلخۆشی من بیت. دواي سه‌وت پۆژه‌که دکتۆر فه‌حسی کردم و پێی وتم: ده‌ستت چۆنه منیش پێم وت که هه‌ر دوو ده‌ستم هه‌ر وه‌کو خۆیه‌تی و ناتوانم ته‌نانه‌ت که‌وچکی چاش هه‌لگرم چونکه وه‌کو منال ئە‌بیت به‌کێک خواردم به‌ده‌مه‌وه بکات چونکه ناتوانم.

بۆیه دواتر ناردمی بۆ لای دکتۆریکی تر ئە‌وه‌ بوو من و براکه‌م چوینه لای دکتۆره‌که که نه‌مزانی اختصاصی ئە‌و دکتۆره چیه؟ به‌لام ئە‌و پرسیاره‌ی کرد و وتی به‌چی وات لێها‌تووه پێش ئە‌وه‌ی من قسه به‌کم براکه‌م وه‌لامی دایه‌وه هه‌زی نه‌کرد بلی له(00) و له‌ناو (00) وایلیکردوه له‌یادم نه‌ماوه چی ووت له‌راستیدا براکه‌م له ترسا نه‌بوو که هه‌زی نه‌کرد دکتۆره‌که بزانی به‌چی وام لێها‌تووه ته‌نیا بۆ ئە‌وه‌ بوو که که‌شف نه‌بین و جارێکی تر توشی عه‌زیت و گرتن و ناخۆشی نه‌یه‌مه‌وه هه‌روه‌ها دکتۆره‌که‌مان نه‌ئهناسی چیه و چی نییه ئە‌وه‌ بوو قسه‌که‌ی به‌براکه‌م بپێی وتی هه‌ر شتی‌که باخۆی قسه بکات تۆ له‌جیاتیی ئە‌و قسه مه‌که دیار بوو تۆژی توره‌ بوونیشی پێوه دیار بوو بۆیه

بۆ به‌یانی براکه‌م و کوپیک له‌و خه‌زانه‌ی (00) که من بۆ سه‌ردانیان چوویم بۆ پێگه‌وه چووین بۆ نه‌خۆشخانه‌یه‌کی (00) و هه‌ر به‌نه‌هینی چووین بۆ لای دکتۆریک که براده‌ری ئە‌و کوره‌ خه‌زه‌مان بوو، له‌گه‌لیا دانیشین و هه‌موو شتی‌که‌مان تی هه‌یاند زۆری پێ ناخۆش بوو دواتر به‌دکتۆریکی هاوڕێیی وت فه‌حسیکه‌ی بکه ئە‌وه‌ بوو ئە‌و دکتۆره که سه‌یری له‌شی کردم و زانی ده‌سته‌کام ئیش ناکات یه‌که‌سه‌ر ناردمی بۆ خه‌واندن بۆ ماوه‌ی یه‌ک هه‌فته و

بۆ به‌یانی براکه‌م و کوپیک له‌و خه‌زانه‌ی (00) که من بۆ سه‌ردانیان چوویم بۆ پێگه‌وه چووین بۆ نه‌خۆشخانه‌یه‌کی (00) و هه‌ر به‌نه‌هینی چووین بۆ لای دکتۆریک که براده‌ری ئە‌و کوره‌ خه‌زه‌مان بوو، له‌گه‌لیا دانیشین و هه‌موو شتی‌که‌مان تی هه‌یاند زۆری پێ ناخۆش بوو دواتر به‌دکتۆریکی هاوڕێیی وت فه‌حسیکه‌ی بکه ئە‌وه‌ بوو ئە‌و دکتۆره که سه‌یری له‌شی کردم و زانی ده‌سته‌کام ئیش ناکات یه‌که‌سه‌ر ناردمی بۆ خه‌واندن بۆ ماوه‌ی یه‌ک هه‌فته و

ماوه‌ی مانگیک به‌و حاله‌وه مامه‌وه و چاره‌پوانی وه‌لامی مه‌کته‌بی سیاسیی پارێی بووم تا چاره‌یه‌کم بۆ بدۆزنه‌وه یان هه‌ر نه‌بیچت ته‌عوێزێکم بده‌نه‌وه یان به‌مێننه‌ ده‌ره‌وه‌ی کوردستان بۆ چاره‌سه‌ری له‌لایه‌کی تهره‌وه به‌هۆی دکتۆریکه‌وه که چوویم بۆ لای بۆ فه‌حس تا نوسراویکم بۆ بکات بۆ لێژنه‌ی طبی (00) هه‌ر چه‌ند دکتۆره‌که نوسراویکی ته‌واوی بۆ کردم که له‌جیگای خۆیدا بوو به‌لام له‌به‌ر ئە‌وه‌ی واسطه‌مان نه‌بوو نه‌متوانی لێژنه‌ی طبی ببینم. نزیکه‌ی دوو مانگ به‌هه‌مووی چاره‌پوان بووم به‌لام هه‌یچیان بۆ نه‌کردم.

براکه‌م له‌و پۆژه‌وه‌ی که بیستبووی من گه‌یراوم و بێ سه‌روشوینم شه‌وو پۆژی خه‌ستبووه سه‌ر یه‌ک هه‌موو سه‌جته‌کانی (00) گه‌رابوو زۆر خه‌فه‌تی خواردبوو ته‌نانه‌ت ئە‌گه‌ر بلیم له‌شه‌وو پۆژیگدا یه‌ک ژه‌م نانی خواردوو هه‌له‌م نه‌کردوو به‌جگه‌ له‌ هه‌موو مه‌صره‌فه‌ی له‌کاتی ئازادبوندا کردی.

دواتر دواي ئە‌وه‌ ماوه ناخۆشه‌ی به‌سه‌رم برد (00) هه‌یچیان بۆ نه‌کردم و منیش گه‌رامه‌وه (00) بۆ ماوه‌ی شه‌ش مانگ ده‌ستی چه‌پم ئیشی نه‌کرد و ئیستاش شوێنه‌واری ئە‌و ته‌عزیبه به‌له‌شمه‌وه ماوه به‌لام ئە‌وه‌ی که تا ئیستا کاره‌گه‌ری ماوه گوێچه‌مه که هه‌ندێ جار له‌خۆیه‌وه ئە‌گه‌یرێ و کپ ئە‌به‌ی به‌تایبه‌تی کاتێک ماندو ئە‌م گویم کپ ئە‌به‌ی و هاشه‌هاشی لێ دیت.

به‌مجۆره‌ی بۆم یاس کردن له‌و پۆژه‌ی که له‌لایه‌ن (00) به‌و شتی‌وه قورسه ئە‌شکه‌نجه درام له‌پیناوی هیجا تا‌کو ئیمه‌رۆ که‌سیک له‌لایه‌ن پارته‌یه‌وه نه‌هاتووته مالمان و دواي لێبوردنم هه‌ر وه‌کو بلیسی ئە‌وانیش نه‌بووین.

به‌مجۆره‌ی بۆم یاس کردن له‌و پۆژه‌ی که له‌لایه‌ن (00) به‌و شتی‌وه قورسه ئە‌شکه‌نجه درام له‌پیناوی هیجا تا‌کو ئیمه‌رۆ که‌سیک له‌لایه‌ن پارته‌یه‌وه نه‌هاتووته مالمان و دواي لێبوردنم هه‌ر وه‌کو بلیسی ئە‌وانیش نه‌بووین. (00) یاسی ئە‌م مه‌سه‌له‌یه‌ی بۆ کردبوو کاتێک منی بینی ئە‌و براده‌ری منی برد بۆ ئە‌وه‌ی له‌نزیکه‌وه بزانش له‌لایه‌ن حه‌زیه‌که‌یانه‌وه چی به‌رامبه‌ر که‌سیکی بێتوان کراره‌و بۆ ئە‌وه‌ی باشت‌ر بپوا بکات پشتم بۆ ده‌رخه‌ست تا‌وه‌کو شوێنی لێدانی کاره‌با و کێله‌کان ببینم. به‌ یه‌ئینی سه‌ری سوپما به‌لام سه‌رسوپمانیک نه‌ک هه‌ینده کاره‌گه‌ر بیت چونکه له‌دم و چاوی ئە‌مخوینده‌وه که گه‌نگی به‌مه‌سه‌له‌که نه‌دا به‌سه‌رادیه‌که‌وه وتی: کێ وای لێکردوو خۆت ئە‌زانی ئە‌وانه‌ کین؟ منیش پێم وت: ئە‌گه‌ر حه‌ز بکه‌ن خۆتان ئە‌زانن کێن و ئە‌یاندۆزنه‌وه من له‌ژێر سیبه‌ری ئالای پارته‌یدا واملیکراوه، دواتر قسه‌یه‌کی وای نه‌کرد که جیگه‌ی دلخۆشی من بیت هه‌ر چه‌ند ئە‌و براده‌ری منی نیشانی ئە‌وان دا نه‌یوت: وتیانه ئە‌یبنزین بۆ ده‌ره‌وه به‌لام پاستیان نه‌کرد و هه‌ر قسه‌ بوو.

ئه‌مانه‌و زۆری تریش ده‌بوو له‌نیوان ئە‌م سالانه‌ی پابورددا ئە‌نجام به‌درا‌نایه، تا‌کو له‌ئێستادا بیر له‌به‌رنامه‌و پرۆگرامی نوێ بکرایه‌ته‌وه بۆ پێشخه‌ست و سه‌رکه‌وتنی پرۆسه‌ی په‌روه‌رده و فیکردن له‌ کوردستاندا.

په‌رتوکی هه‌موو قوناغه‌کان و ئاماده‌کردنی به‌رنامه‌و پرۆگرامی نوێ به‌سه‌رود. گه‌نگی‌دان به‌سه‌رجه‌م پله‌کانی خۆیندن و دا‌بین کردنی کۆمپووتەر و هۆکاره‌ زانستیه‌کی تر بۆیان.

گه‌له‌که‌مان هه‌روه‌ها گه‌نگی دان به‌ئاماده‌کردنی خولی تاییه‌ت به‌ مامۆستایان و به‌رزه‌ده‌وه‌ی ئاستی هوشیاری و پۆشنه‌بیری و زانیارییان و ئاماده‌کردنی لێژنه‌ی تاییه‌ت (پسپۆر شاره‌زا و دلسۆن) بۆ خاوی‌ن کردنی

کام شیوازی په‌روه‌رده...!؟

نازاد نه‌جه‌دین

جی‌به‌جی و دا‌بین ناکات بۆ کۆمه‌ل، که سه‌له‌های سه‌له‌گه‌له‌که‌مان شۆرشیی بۆ ده‌کات و قوریانی له‌پیتا‌ودا ده‌دات. شیوازی کلاسیکی شوێنی کاری ده‌ستی و عه‌ق‌لی دیاری ناکات و پارسه‌نگی هه‌ردووکیان وه‌ک پێویست پاناکریت. نه‌خشه‌و پلانی نوێی هاوچه‌رخ په‌یوه‌ندی نیوان ریگای وانه‌ و تنه‌وه و به‌رنامه‌ی خۆیندن گه‌ری ده‌دات به‌یه‌که‌وه له‌گه‌ل ته‌کنه‌لۆژیای په‌روه‌رده که ئە‌ویش خۆی له به‌رنامه‌ زانستی‌یه‌کانی ته‌له‌فیزیون و فیزیون له‌سه‌ر به‌رنامه‌ی بۆ دا‌پۆزرا‌وو تاقیگه‌ی زمانه‌وانی و پرۆژه‌ی تاقیکردنه‌وه و هۆکانی فیکردنی ببین و گوێ گرتن که مۆرکی ناوچه‌یی پێوه‌بیت له هه‌موو چالاکی‌یه‌ په‌روه‌رده‌یه‌یه‌کاندا ده‌ببینته‌وه.

جی‌به‌جی و دا‌بین ناکات بۆ کۆمه‌ل، که سه‌له‌های سه‌له‌گه‌له‌که‌مان شۆرشیی بۆ ده‌کات و قوریانی له‌پیتا‌ودا ده‌دات. شیوازی کلاسیکی شوێنی کاری ده‌ستی و عه‌ق‌لی دیاری ناکات و پارسه‌نگی هه‌ردووکیان وه‌ک پێویست پاناکریت. نه‌خشه‌و پلانی نوێی هاوچه‌رخ په‌یوه‌ندی نیوان ریگای وانه‌ و تنه‌وه و به‌رنامه‌ی خۆیندن گه‌ری ده‌دات به‌یه‌که‌وه له‌گه‌ل ته‌کنه‌لۆژیای په‌روه‌رده که ئە‌ویش خۆی له به‌رنامه‌ زانستی‌یه‌کانی ته‌له‌فیزیون و فیزیون له‌سه‌ر به‌رنامه‌ی بۆ دا‌پۆزرا‌وو تاقیگه‌ی زمانه‌وانی و پرۆژه‌ی تاقیکردنه‌وه و هۆکانی فیکردنی ببین و گوێ گرتن که مۆرکی ناوچه‌یی پێوه‌بیت له هه‌موو چالاکی‌یه‌ په‌روه‌رده‌یه‌یه‌کاندا ده‌ببینته‌وه.

گه‌ر له‌م گۆشه‌یه‌وه بپوانینه ئیستای کوردستان، پاش تێپه‌رپوونی چه‌ندین سال به‌سه‌ر راپه‌رین و ده‌ستبه‌کاربوونی په‌رله‌مان و حکومه‌تی هه‌رێم دا پرۆسه‌ی په‌روه‌رده و فیکردن گۆرانکاری به‌رچاوی به‌خۆیه‌وه نه‌دیتووه، هه‌زی سه‌ره‌کی ئە‌وه‌ش ته‌نها ده‌گه‌پتته‌وه بۆ سه‌رقالی حه‌زیه‌ بالاده‌سته‌کان به‌کاری پاراستنی به‌رزه‌ده‌ندی ته‌سه‌کی حزبا‌یه‌تی خۆیان و سه‌هرجه‌م

گه‌ر له‌م گۆشه‌یه‌وه بپوانینه ئیستای کوردستان، پاش تێپه‌رپوونی چه‌ندین سال به‌سه‌ر راپه‌رین و ده‌ستبه‌کاربوونی په‌رله‌مان و حکومه‌تی هه‌رێم دا پرۆسه‌ی په‌روه‌رده و فیکردن گۆرانکاری به‌رچاوی به‌خۆیه‌وه نه‌دیتووه، هه‌زی سه‌ره‌کی ئە‌وه‌ش ته‌نها ده‌گه‌پتته‌وه بۆ سه‌رقالی حه‌زیه‌ بالاده‌سته‌کان به‌کاری پاراستنی به‌رزه‌ده‌ندی ته‌سه‌کی حزبا‌یه‌تی خۆیان و سه‌هرجه‌م